

Årsberetning 2018

Nostalgi og blindt forsvar

Strategi: synlighed og kvalitet

Ambassadører

Læreruddannelsen

DANSK

Kurser og udgivelser

Fagpolitiske meningsdannere

Projekter og samarbejder

Bestyrelsens sammensætning

Økonomi og medlemsstatus

Tak for hjælpen

Nostalgi og blindt forsvar

Vi er i grundskolens bestyrelse helt enige om præmissen for vores frivillige arbejde – både i beretningsperiode men også i de kommende beretningsperioder. Vi arbejder for vores medlemmer og kommende medlemmer i alle faglige, politiske og frivillige sammenhænge, for at skabe grobund for et danskfag, der kan begejstre og gnistre såvel eleven som dansklæreren.

I DANSK nr. 2 (2018) slynger Lene Tanggaard om sig med ord som vovemod, nostalgi, kronjuveler og opfordrer med disse ord til, at kampen for vores fag foregår på en tilpas bund af faglig og åndelig overbevisning – ikke et nostalgisk og blindt forsvar for kerneområder i vores fag – nej vi kæmper velovervejet for et fag, der kan ruske op i en sjæl, der ellers sover (jf. Astrid Lindgren).

Vi arbejder i bestyrelsen ud fra den præmis, at danskfaget lader sig pryde af en lang række kronjuveler, som vi uagtet ideer om 21st Century Skills, ikke sælger ud af.

Som det ses i udgivelsesrækken af medlemsbladet, DANSK, har beretningsperioden båret præg af et kontinuerligt arbejde for at betone betydningen af litteraturlæsning og litteraturarbejdet i grundskolen. Litteraturen i sin mangfoldighed af udtryksformer, og litteraturen som selvforglemmelsens rejse for det enkelte barn. Ændringer i prøvebekendtgørelsen og lempelser af Fælles Mål har endnu en-

gang betydet, at dansklærerne må kæmpe for den kronjuvel, det er at læse litteratur med sine elever.

Skolens virkelighed er formålsbestemt og ganske upoetisk. Her bliver danskfaget nødt til at tage afsæt i virkeligheden, men også overskride den. Med de nu vejledende færdigheds- og vidensmål får dansklæreren forhåbentlig et større rum for didaktisk og pædagogisk medbestemmelse. Det må også betyde, at en lang række forhold omkring skolen og faget skal gentænkes og tillempes, så dansklæreren kan udleve sit poetiske vovemod. Så hermed er også antydnet bestyrelsens fokusområder i kommende beretningsperioder.

Strategi: Synlighed og kvalitet

Vores afsæt i det daglige foreningsarbejde og ikke mindst i indeværende beretningsperiode har været at styrke en forening med masser af danskfaglig viden, inspiration og indflydelse. Vi ser i bestyrelsen vores kerneopgave som at kvalitetssikre og skabe rum for det danskfag, vi alle brænder så meget for.

I beretningsperioden har bestyrelsen fortsat arbejdet med strategien, ”Synlighed og kvalitet”. Der er taget nye spadestik i forhold til forrige beretningsperiode særligt omkring medlemspleje og medlemsrekruttering.

Strategien har rod fæste i en medlemsundersøgelse lavet i forrige beretningsperiode. Formålet med medlemsundersøgelse var at indsamle konkrete data i forhold til at styrke og målrette bestyrelsens arbejde og derigennem at styrke foreningens medlemstal.

Med strategier er der altid det faremoment, at en systemisk og for målrettet og snæver tænkning fylder al virke. Omvendt kan strategier indkredse nødvendig viden og frembringe konkrete initiativer. Hvis vi skal være en faglig forening med danskfaglig og politisk pondus i fremtiden, så må og skal vi have tilfredse medlemmer og endnu flere dansklærere, der har lyst til at være en del af vores faglige fællesskab.

I f-sektionen ser vi synlighed og kvalitet som to grundsten i vores strategi. Præmissen for bestyrelsens strategi er løbende at evaluere strategien. Det er sket senest i marts 2018 i samråd med bl.a. ambassadørerne og der foretages løbende justeringer i vores strategi med henblik på at nå slutmålet i 2021.

Vi ser det som altafgørende, at vi som forening og sektion er synlig over for vores nuværende og kommende medlemmer. Med synlighed forstår vi at sætte det alment dannede danskfag på dagsordenen i både politiske, skolemæssige og hverdagsrettede situationer og derigennem vise det, der er foreningens milepæl og forankring. Men vi ser også en vigtighed i at være synlige uden for foreningens rammer og derigennem forsøge at øve indflydelse på fagpolitiske beslutninger.

Vi er synlige som bestyrelsesmedlemmer via bestyrelsesmøder, generalforsamling, fyraftensmøder målrettet nuværende og kommende medlemsgrupper, udgivelser, magasin, kurser, oplæg, på blogs og sociale medier, ved planlægning og afholdelse af events for forskellige interessegrupper inden for danskfaget samt som talerør i fagpolitiske sammenhænge.

Kommunikation er i disse år et nøgleord, når vi skal skabe samhørighed mellem medlemmer og bestyrelse. Vi tilstræber at styrke denne kommunikation på flere forskellige platforme. En af vores vigtigste platforme er vores medlemsblad, DANSK, som vi med kærlig og nænsom hånd giver relevante temanumre samt artikler, der både tilgodeser den evidensbaserede, men i højeste grad også praksisrettede og værdiladede tilgang til danskfaget.

Tidsskriftet, DANSK, er også levende i den forstand, at vi løbende justerer indhold og form i forhold til bladets målgruppe. På samme måde opstår nye tiltag som f.eks. kursuskatalog og flyers til at styrke kommunikationen mellem forening og medlem.

Med ordet, kvalitet, tilstræber vi at lave aktiviteter for vores nuværende og kommende medlemmer, der skaber grobund for et tidssvarende danskfag, der til stadighed holder fast i sine grundlæggende værdier og dannelsesaspekter. Vi tilstræber f.eks. at lave kurser, der viser danskfagets alsidighed og mulige legeplads for barnet til at udfolde sig fagligt og menneskeligt. Denne definition af begrebet, kvalitet, forsøger vi konstant at implementere i fagpolitiske sammenhænge.

Ambassadører

Vi har i forrige beretningsperioden oprettet en ambassadørordning, som har til hensigt at styrke kommunikationen mellem bestyrelsen og medlemmerne samt hjælpe til, at flere får lyst til at være en del af vores foreningsånd. Ambassadørerne deltager i lokale og regionale netværk og er aktive i forhold til at skabe netværk, hvor både nuværende og kommende medlemmer samles og sætter Dansk lærerforeningen og danskfaget på dagsordenen.

Vi vil i den forbindelse rette en stor tak til disse 14 dansklærere, som med deres indsigt i danskfaget, deres evne til at skabe netværk og deres lyst til at ville udbrede kendskabet til faget og foreningen, gør en stor frivillig indsats. Deres arbejde er givtigt og nødvendigt for faget og foreningen, og disse ambassadører er ikke bange for at give en lang række input fra medlemsblad, til undervisningsforløb, til fagpolitiske vinkler, som gør Dansk lærerforeningen tidssvarende og aktuel for en hvilken som helst dansklærer at være medlem af.

En del af ambassadørernes funktion er også at sikre en konstant medlemsrekruttering, og det er et stort arbejde for såvel ambassadører som bestyrelse. De faglige foreninger oplever i disse år en svær udvikling i medlemstallet af mange grunde. Dels samfundsmæssige og politiske forandringer blæser ind over faget, og giver det at være medlem af en forening – ja ligefrem være frivillig – til tider svære betingelser. Ambassadørerne og bestyrelsen har i beretningsperiode og arbejder fortsat sammen om at styrke betingelsen for at være medlem af Dansk lærerforeningen og lysten til at være frivillig i for-

eningslivet. Her ses bl.a. på vidensdimensionen, sparringsdimensionen samt den økonomiske dimension af at være medlem. Vi må her sande som bestyrelse, at det der ofte driver et medlemskab af en forening er, hvad *jeg* får ud af det.

Læreruddannelsen

Lærerstuderende er en gave for en hvilken som helst danskfaglig praksis, og netop derfor har de lærerstuderende haft bestyrelsens særlige opmærksomhed i beretningsperioden.

Jeg vil tillade mig at inddrage et citat fra et blogindlæg af Katja Gottlieb, der meget rammende beskriver workshops, kurser og fyraftensmøder, hvor Dansklærerforeningens bestyrelse og lærerstuderende samles og taler danskfag: *"Gå ud og spark røv. Gå ud med ønsket om at ville noget med nogen. Alle de elever, du møder på din vej vil du få betydning for på en eller anden måde. Du er den voksne. Den professionelle. Den der skal finde vejen til eleverne. Også til dem, der ikke vil samarbejde. Dem, der hænger i bremsen. Dem, der har svært ved det. Og dem der er så dygtige, at du skal klemme ballerne sammen for at levere. Du er den, der kan tænde en flamme. Men du er også den, der kan puste lyset ud. Husk det.*

En dag vil du måske opdage, at du ikke bare arbejder som lærer. Du ER lærer. Du vil være lærer i marv og ben. Det er en fantastisk opdagelse, når det sker. Og det er ikke det værste man kan være..."

Citatet indeholder den essens, som er tydelig, når Dansklærerforeningen besøger læreruddannelsen rundt omkring i landet. Her samles vi og drøfter vekselvirkning mellem fagdidaktik og almendidaktik, vi lægger forskellige vinkler og forsøger at skabe et overblik over danskfaget i spændvidden mellem teori og praksis. Og vi forsøger i bestyrelsen at betone vigtigheden af, at man som lærerstuderende er en aktiv del af foreningen.

På samme måde har alle bestyrelsesmedlemmer i beretningsperioden oplevet, hvordan lærerstuderende samles om Dansklærerforeningens stand i forbindelse med Læringsfestivalen og Skolemessen – dels for at lade sig inspirere af forlagets udgivelser og dels for at gå i dialog om danskfaget.

I slutningen af beretningsperioden har bestyrelsen indgået et samarbejde med Århus Lærerforening og VIA. I indeværende skoleår igangsættes en mentorordning for nyuddannede, nyansatte lærere. Marie Elmegaard repræsenterer bestyrelsen i denne mentorordning.

DANSK

DANSK er et centralt "vindue" mellem forening og medlemmer. Det er et kerneområde i bestyrelsen og den danskfaglige konsulent, Katja Gottlieb, arbejder på at sikre et dynamisk magasin med debat, refleksion og nye danskfaglige perspektiver. Dernæst tilsigtes også i magasinet en teoretisk såvel som praksisorienteret fundering over faget.

I beretningsperioden har vi behandlet følgende temaer i DANSK:

2017/3: Børne- og ungdomslitteratur

2017/4: Ord og billeder

2018/1: Litteraturundervisning

2018/2: Prøver og kurser

2018/3: Børne- og ungdomslitteratur

Kurser og udgivelser

I beretningsperioden har bestyrelsen for første gang skabt et kursus-katalog med overblik over kursusudbuddet for skoleåret 2018/2019. Der skyldes en stor tak til Ida Geertz-Jensen for det store frivillige arbejde, der ligger bag sådan et katalog.

Kursuskataloget har set dagens lys med et bredt udbud af kurser på langs af grundskolens klassetrin, tematikker, værende prøveforberedende, fyraftensmøder hvor det fagpolitiske er i centrum samt udbud af dansk konsulenter, som kan bookes på den enkelte skole.

Særligt udbuddet af dansk konsulenter er oprettet i lyset af, at der på de enkelte skoler og i de enkelte kommuner efterspørges en mere decentral afholdes af Daneklærerforeningens kurser.

I beretningsperioden har der været afholdt en lang række kurser, hvor særligt det mundtlige, skriftlige og multimodale aspekt af danskfaget har været i højsædet samt danskfaget på tværs af indskoling, mellemtrin og udskoling. Når bestyrelsen sammensætter kursusudbuddet, så gøres det i samspil med forlaget og tidligere/kommende udgivelser.

Næstformand Ida Geertz-Jensen har som skrevet været ansvarlig for kursus-kataloget og er det ligeledes for koordinering af kurser. Ida Geertz-Jensen har i beretningsperioden fået en hjælpende hånd af ambassadør, Mia Bjerger Vinther Hansen.

Fagpolitiske meningsdannere

Særligt Katja Gottlieb, Jens Raahauge og Marie Elmegaard er bestyrelsens ansigt ud ad til i diverse fagpolitiske debatter – her særligt på www.folkeskolen.dk. De er i den grad garant for bestyrelsens blik for de strømninger, der truer med at presse det danskfag, som vi ved begejstrer så mange lærere og elever.

Vi er i bestyrelsen ikke kun aktive i den offentlige, politiske debat. Vi er i den grad fagpolitisk aktive i forskellige sammenhænge vedrørende danskfaget. Bestyrelsen deltager så vidt det er muligt i fagpolitiske sammenhænge.

I sidste del af beretningsperioden har Katja Gottlieb og Marie Elmegaard deltaget i skrivegruppen for lempelser af Fælles Mål. I forrige beretningsperiode blev færdigheds- og vidensmålene i Fælles Mål gjort vejledende og det betyder, at der nu skrives læseplan og vejledning i Dansk.

Dette skrivearbejde er vigtigt for Daneklærerforeningen, fordi det giver rum for at pointere et danskfag, der fagdidaktisk går i tråd med tiden men også fordi det understreger vigtigheden af at have en faglig forening, som er repræsenteret i det arbejde, som har direkte betydning for lærerne.

Projekter og samarbejder

Bestyrelsen har udført sit arbejde gennem omkring 8 – 10 bestyrelsesmøder om året og gennem deltagelse i Repræsentantskabsmøder sammen med de øvrige tre sektioners bestyrelser. Hvert enkelt bestyrelsesmedlem har desuden deltaget i en række interne og eksterne samarbejdsrelationer.

- Internt har vi været repræsenteret i redaktionen af Fællesskriftet.
- Via bestyrelsesarbejdet deltager vi i generering af ideer til udgivelser og i vurdering af forslag til udgivelser på Dansk Lærereforenings Forlag, ligesom bestyrelsesmedlemmer har en funktion som konsulenter på forlagets udgivelser.
- Vi deltager i samarbejde med de øvrige faglige foreninger under Danmarks Lærereforening.
- Vi er repræsenteret i Avisen i Undervisningen.
- Vi samarbejder med Nationalt Videncenter for Læsning.
- Vi samarbejder med Danmarks Lærereforening omkring Folkemøde 2019.
- Vi samarbejder via NORDSPRÅK med de øvrige nordiske modersmåls lærereforeninger om udvikling af kurser om det nordiske i undervisningen og om fremme af undervisning i nabosprogene. Ida Geertz-Jensen smitter med sin entusiasme og begejstring for nabosprog i dette samarbejde og gør en kæmpe indsats for særligt udviklingen af kurser.
- Vi er medlem af UNICEF Danmarks bestyrelse og er desuden blevet beskikket som et af de to medlemmer af den danske nationalkomité, der skal nominere børne- og ungdomslitteratur til Nordisk Råd.
- Vi er repræsenteret i Tænk tanken SOPHIA's bestyrelse og i Dansk Industris "Ja til sprog"-styregruppe.
- Vi samarbejder med "Gadens Stemmer" i et projekt omkring dansk i den åbne skole.
- Bestyrelsen deltager i faglig følgegruppe i dansk og matematik nedsat af STUK.
- Bestyrelsen er repræsenteret i skrivegruppen for Lempelser af Fælles Mål.
- Bestyrelsen er repræsenteret ved Andreas Jensen i et projekt vedrørende 75-året for Danmarks Befrielse og her genoplive Alsangstraditionen.
- Bestyrelsen er repræsenteret ved Katja Gottlieb i projektet, "På vej mod en national læsestrategi", som er iværksat af Tænk tanken Fremtidens Biblioteker.
- Bestyrelsen er repræsenteret ved Stine Mia Thylstrup Larsen i et samarbejde med ZeBU omkring større integration af drama i danskfaget.
- Bestyrelsen samarbejder med Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V. om udarbejdelsen af tekstforslag (kanontekster) til deres nye læseplaner.

Udbyttet af disse aktiviteter fremgår af hjemmesidens oversigt over Folkeskolesektionens bestyrelse samt af de oplysninger, som løbende bliver givet i vores medlemsblad.

Bestyrelsens sammensætning

Katja Gottlieb, Ida Geertz-Jensen, Jens Raahauge, Sarah Haug Rasch og Stine Mia Thylstrup Larsen har udgjort bestyrelsen i beretningsperioden. Stefan Åge Nielsen har været suppleant i beretningsperioden.

Økonomi og medlemsstatus

Igennem de seneste år har vi, akkurat som de fleste andre faglige foreninger, haft en stagnation eller nedgang i antallet af medlemmer.

Helt statistisk har vi i det forgangne år haft et fald i medlemstallet, men særligt omkring maj måned har vi oplevet en fremgang.

Bestyrelsens daglige arbejde er gennemsyret af et fokus på, hvordan vi fastholder medlemmer og får flere medlemmer til vores faglige fællesskab. Vi håber og tror på, at det faglige, politiske og skolemæssige arbejde, som vi foretager hver dag med tiden vil skabe grobund for vækst i medlemsantallet.

Tak for hjælpen

Fra bestyrelsens side skal lyde en stor tak til alle samarbejdspartnere, dansklærere og andre, som foreningen er i berøring med. Vigtigst af alt skal lyde en stor tak til medarbejdere i Dansklærerforeningens Hus, som hver dag gør en kæmpe indsats for at bakke op og udvikle det danskfag, vi alle holder så meget af. Uden jer ville vi ikke kunne drive vores foreningsarbejde i de retninger, som vi gør.

På vegne af bestyrelsen for Folkeskolesektionen
Marie Elmegaard